

Producte Interior Brut (PIB) de Barcelona. Revisió 2019. 4rt trimestre 2019

El creixement del PIB de Barcelona al quart trimestre de 2019 va ser del 2,2% respecte l'any anterior¹

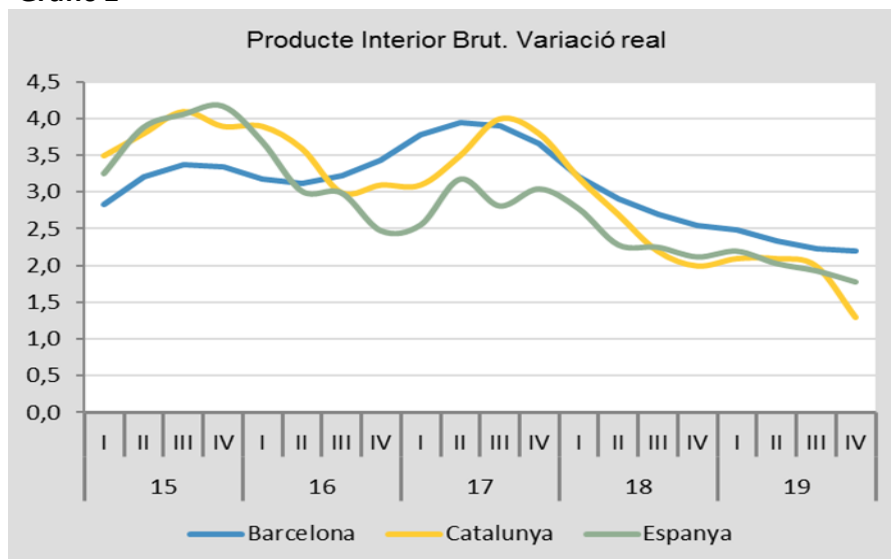
L'economia de Barcelona manté a finals de 2019 el seu creixement, i continua mostrant més dinamisme que l'economia catalana i espanyola

Les activitats financeres i professionals (5,1%) evolucionen de forma positiva i són determinants en el ritme de creixement general de la ciutat

El PIB del municipi de Barcelona va augmentar al quart trimestre de 2019 un 2,2%, respecte al mateix trimestre de l'any anterior, segons càlculs de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

Tal com mostra el gràfic 1, la moderació del creixement des del segon trimestre de 2017 ha estat més suau a Barcelona que a l'economia catalana o espanyola. Mentre que en el 2015 el PIB de Barcelona creixia per sota del PIB català o espanyol, des del 2018 l'economia de la ciutat registra taxes superiors a les de Catalunya o Espanya.

Gràfic 1

Fonts: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona, Idescat i INE

¹ Aquests resultats es deriven de la Revisió 2019 feta a l'estadística europea. Aquesta revisió ha suposat, en alguns casos, una modificació significativa d'alguns resultats sectorials. Vegeu Nota metodològica.

L'evolució dels grans sectors mostra que els serveis tenen una dinàmica molt estable, mentre que el sector industrial i la construcció van a la baixa, de forma molt suau la construcció i més intensa l'activitat industrial (gràfic 2).

El sector serveis registra una taxa del 3%, dada que ha mantingut al llarg de tot el 2019. Com es pot veure a la taula adjunta, aquesta estabilitat amaga uns creixements força dispars en els diferents subsectors dels serveis, que van des del 1,5% del sector comercial al 5,1% de les activitats financeres, immobiliàries i professionals.

L'evolució de la indústria (-4,2%) mostra taxes negatives en els darrers cinc trimestres. Aquest perfil és similar al de Catalunya, encara que en aquest cas les taxes són força més suaus (-0,4% en el darrer trimestre). A Espanya, en canvi, el sector industrial mostra al llarg de 2019 variacions positives, encara que de valor molt limitat².

Producte Interior Brut. Barcelona. Revisió 2019

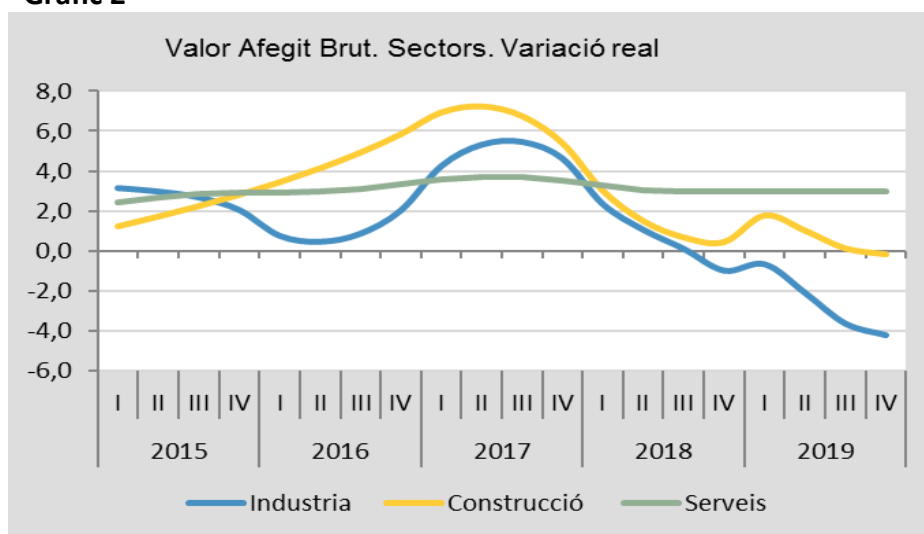
Taxes interanuals en volum. Dades corregides d'efectes estacionals.

	2018	2019	2018				2019			
	A	1E	I	II	III	IV	I	II	III	IV
PIB	2,7	2,3	3,2	2,9	2,7	2,5	2,5	2,3	2,2	2,2
Agricultura	-2,3	-3,6	-2,2	-2,2	-2,4	-2,3	-4,7	-4,0	-3,0	-2,8
Indústria	0,6	-2,7	2,3	1,0	0,1	-1,0	-0,7	-2,1	-3,7	-4,2
Construcció	1,4	0,7	3,0	1,5	0,7	0,4	1,8	1,0	0,1	-0,2
Serveis	3,0	3,0	3,3	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Comerç, Hostaleria, Transport, Informació i Comunicacions	3,9	2,1	4,7	4,2	3,6	3,0	2,9	2,1	1,8	1,5
Financeres, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	4,2	4,8	3,7	4,1	4,4	4,7	4,6	4,8	4,7	5,1
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	0,6	1,9	0,7	0,4	0,4	0,8	1,2	2,1	2,4	2,2
PIB Intertrimestral	0,6	0,5	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6

1E: Primera estimació

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Gràfic 2

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

² En l'avanç del primer trimestre de 2020 l'INE estima que el sector entra en taxes interanuals negatives.

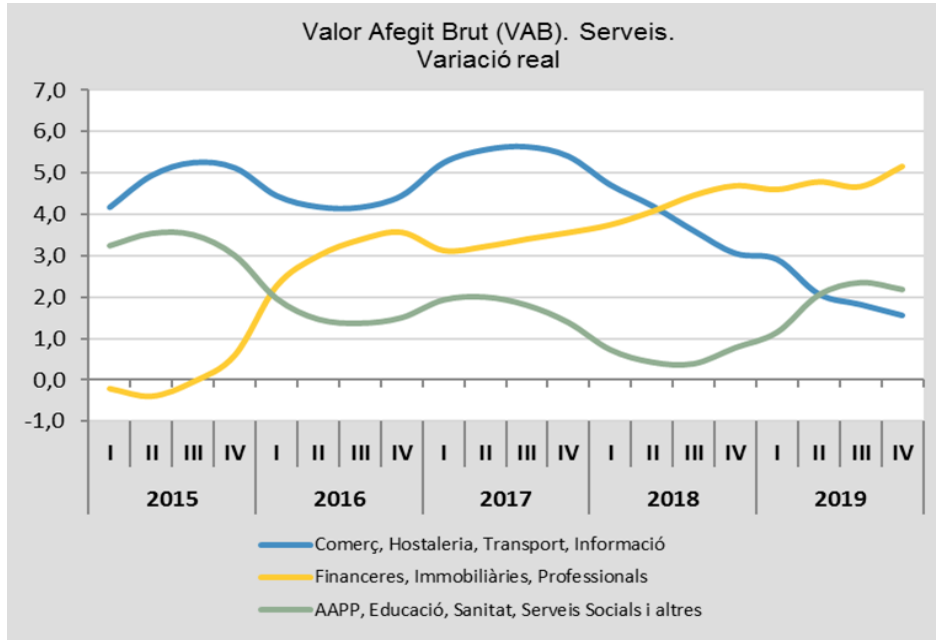
La construcció en el quart trimestre presenta taxes negatives (-0,2%), encara que a la resta de trimestres de l'any registra un dinamisme moderadament positiu i creix en el conjunt de l'any, encara que amb una taxa molt discreta (0,7%).

Com mostra el gràfic 2, al 2017 la construcció creixia per sobre del 6%, i a l'inici de 2018 encara registrava taxes del 3%. Tanmateix, en els darrers trimestres ha anat a la baixa de forma continuada, amb l'excepció del primer trimestre d'enguany. Pel que fa a l'evolució a Catalunya i Espanya, es confirma aquest perfil d'intensa desacceleració. A Catalunya del primer trimestre al quart de 2019 es passa d'una taxa del 5,3% a una del -0,5%, i a Espanya d'una taxa del 6,3% a una del 0,9%. Per tant, mentre que a Barcelona, al llarg de 2019, es perden 2 punts percentuals en la dinàmica del sector, tant a Catalunya com a Espanya es perden, de primer al quart trimestre de 2019, més de 5 punts percentuals.

Tal com s'ha dit anteriorment, **l'estabilitat en el creixement del sector serveis a Barcelona, amaga importants diferències en les dinàmiques dels subsectors que el componen (gràfic 3).**

El subsector del Comerç, Hostaleria, Transport i Informació i Comunicacions té una taxa interanual del 1,5%. Des de la segona meitat de 2017 aquest sector ha anat moderant la seva activitat. Aquest perfil es deriva de l'afebliment de la dinàmica tant del sector comercial i hotelier com del sector de la Informació i Comunicacions.

Gràfic 3

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Encara que en els dos casos es detecta una reducció de l'activitat, és molt més intensa en la branca d'Informació i Comunicacions, ja que ha passat de taxes de més del 10% en el 2017 a taxes a l'entorn de l'1% en el 2019. Per la seva banda, el sector comercial i

hoteler mostra una davallada molt més suau, passant de taxes una mica per sobre del 3% en el 2017 i taxes que, enguany, se situen a l'entorn del 2%.

El subsector de les Activitats Financeres, Immobiliàries i Professionals és el més dinàmic de la ciutat, amb una taxa del 5,1% en el quart trimestre de 2019. Les tres branques que formen aquest subsector tenen resultats clarament positius en aquest trimestre. En primer lloc, el sector financer, amb una taxa a l'entorn del 8%, seguit de les activitats professionals, amb una taxa del 5% i, finalment, les activitats immobiliàries, que registra un creixement una mica per sobre del 3% en taxa interanual. Les tendències temporals d'aquestes tres activitats són, tanmateix, força diferents.

El sector financer té un perfil molt accelerat que porta a les actuals taxes des de valors negatius al 2017. Les activitats immobiliàries tenen una dinàmica de lleugera millora, que forma que des de 2017 a 2019 augmenta el valor de les seves taxes en poc més d'un punt percentual. Finalment, les activitats professionals mostren una lleugera desacceleració, passant de taxes sistemàticament per sobre del 6% al 2017, a la taxa del 5% de 2019.

El subsector de les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis socials i personals presenta una variació interanual en termes reals del 2,2%. Aquest resultat és conseqüència de taxes de signe contrari en les dues branques que s'inclouen. Mentre que l'Administració Pública, Educació i Sanitat tenen una taxa a l'entorn del 2% interanual, els serveis personals registren valors negatius, encara que molt propers a zero.

NOTA METODOLÒGICA

En aquest informe, com també a l'informe anual del PIB de Barcelona 2019, s'incorpora la revisió 2019, seguint indicacions de l'oficina estadística d'Europa (Eurostat). L'INE i l'Idescat han procedir de la mateixa forma. Les causes d'aquesta revisió són, bàsicament, la incorporació de noves fonts d'informació.

En la mesura que les estimacions per a Barcelona de la Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament es basen en les comptabilitats tant de l'INE com de l'Idescat, a més d'informacions específiques de la ciutat (com l'ocupació i els salaris sectorials), resulta natural que la revisió hagi afectat als resultats de manera significativa i equivalent a l'efecte que ha tingut sobre les macromagnituds de l'economia catalana i espanyola. Una explicació pormenoritzada d'aquesta revisió es pot trobar a les notes metodològiques de l'INE i Idescat³.

La Comptabilitat Trimestral és una estadística de síntesi, de caràcter conjuntural, que proporciona amb poc retard una descripció coherent de l'evolució del Producte Interior Brut (PIB) d'una economia, i de la seva desagregació sectorial. Tal com afirma el manual sobre Comptabilitat Trimestral d'Eurostat, a més de ser la millor aproximació al cicle econòmic, és també la base sobre la qual es poden tenir avenços de l'evolució estructural (anual) de l'economia.

Metodològicament la Comptabilitat Trimestral és el resultat d'uns inputs i uns mètodes. Els inputs són els Comptes Anuals i un conjunt d'indicadors d'alta freqüència (trimestrals o mensuals) que fan possible la trimestralització de les sèries anuals. Pel que fa als mètodes, aquests són quatre: mètodes de desagregació temporal, models econòmics dinàmics, mètodes d'extracció de senyals i, finalment, procediments de conciliació comptable.

El desenvolupament d'una Comptabilitat Trimestral de Barcelona té un conjunt de limitacions però també d'avantatges que cal considerar. Pel que fa a les limitacions bàsicament hi ha el problema de la limitada informació econòmica conjuntural. En canvi és un avantatge la disponibilitat de la Comptabilitat Trimestral de Catalunya, tant perquè és una informació significativa sobre el cicle que afecta l'economia de Barcelona, com perquè permet fer simulacions de diferents opcions metodològiques que poden ser emprades en el desenvolupament de la comptabilitat trimestral municipal.

El Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona ha fonamentat la Comptabilitat Trimestral de l'economia de Barcelona en les sèries anuals que han estat desenvolupades pel mateix Departament d'Anàlisi per al període

³ Per més informació consultar: Revisión estadística 2019 de las operaciones de Contabilidad Nacional del INE: https://www.ine.es/normativa/leyes/cse/cambio_meto_Revisi%C3%B3nContabilidad2019.pdf o Idescat: <https://govern.cat/govern/docs/2020/03/27/11/38/e2411eac-5338-416c-97e0-df1ea5496b0b.pdf>.

2010-2017 (base comptable 2010). Les dades anuals emprades tenen una base metodològica nova, derivada d'un càlcul específic de la productivitat sectorial de Barcelona, a partir de la informació salarial de cada sector⁴. Aquest canvi suposa una revisió de les sèries retrospectives des de 2010 a l'any t-2. Les dades anuals posteriors no poden ser tractades en termes de variacions específiques de productivitat al nivell de desagregació sectorial adequat, raó per la qual tenen una hipòtesis de variació de la productivitat sectorial equivalent a la de l'economia catalana.

La informació anual ha estat trimestralitzada amb el sistema de desagregació temporal recomanat per Eurostat: el mètode Chow-Lin. En concret s'ha aplicat el mètode Chow-Lin en dues versions: sense indicador (fent servir la tendència quadràtica del temps, sistema equivalent al mètode Boot-Feibes-Lisman) o amb un indicador derivat de l'expansió de les dades anuals a partir de mitjanes mòbils centrades d'ordre 2. Per a cada sector i pel conjunt del PIB s'ha fet servir la trimestralització que, a partir de les dades anuals del mateix Idescat, millor ajusta les sèries trimestrals de Catalunya publicades per l'Idescat. Es treballa amb les sèries de taxes de variació en volum, desestacionalitzades i corregides de calendari.

Una vegada generades les sèries trimestrals de Barcelona, s'ha procedit a generar les estimacions pels trimestres amb models autoregressius que fan servir les dades d'afiliació a la Seguretat Social i les dades homòlogues del VAB de cada sector i del PIB de l'estadística trimestral catalana. Novament aquests models han estat validats a partir d'una simulació aplicant el mateix sistema per fer l'estimació de les sèries catalanes. Totes les variables que intervenen en els models són taxes interanuals. Les variables dels models que provenen dels Comptes Trimestrals de Catalunya són taxes interanuals en volum de les sèries desestacionalitzades i corregides de calendari.

En relació a l'extracció de senyals cal dir que una vegada s'obtenen els resultats dels models es fa una anàlisi d'estacionalitat i, en cas de detectar aquesta component en les sèries generades, s'obté el senyal desestacionalitzat. Aquest procés es porta a terme amb el programa TRAMO, que és el recomanat per Eurostat i que fan servir tant INE com Idescat.

Finalment, ha estat necessari establir un protocol de conciliació de les estimacions globals i sectorials que s'han obtingut. Aquest protocol consisteix en fixar el resultat del PIB general a partir de l'agregació dels resultats a grans sectors. Les estimacions de les branques dels serveis s'han fet desagregades a set subsectors (desagregació equivalent a la publicada per l'INE a la seva Comptabilitat Trimestral) i posteriorment els resultats han estat agregats als tres sectors presentat a l'informe. Aquest procediment permet enriquir l'anàlisi més desagregada de l'evolució de cada un dels tres subsectors considerats.

⁴ Oficina Municipal de Dades. Departament d'Anàlisi-GPT: *"Estimació del PIB de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Millora metodològica de la dinàmica de la productivitat amb informació salarial"* (2017).